

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWICE WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЯКОЮ ЦІНОЮ ДОБИЛИ УГОДИ УНДО-РАДИКАЛИ З ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ

УНДІВСЬКО-РАДИКАЛЬНІ ПОСЛІ "ВИЗВОЛЯТИМУТЬ" УКРАЇНУ В СІПШІ З ПІЛСУДСЬКИМ.

"Діло", орган УНДО, визначило вже програму, після якої ундо-радикальні послі мають поступати в польському союмі. Надзвичайно нового чогось в цій програмі немає, хіба тільки те, що минулими роками ундо-посли говорили що іншого, а робили знову що іншого, а тепер "Діло" каже: досить вдатися з себе тих, чим ми не є й чим ніколи не були. Не треба дурити людей якімсь самостійними словами та гаслами, коли ми їх ніколи не мали й не маємо. Тому — "наслідуючи світлий приклад Січових Стрільців, треба допомагати будівництву української державності над Дніпром", тобто йти з ПІЛСУДСЬКИМ "визволити" Україну й будувати "власну державу". Де будуть кордоні тої держави — вирішить Польща, на ґрунті державності, якої тепер відкрито стали їм.

Цю постанову УНДО радісно привітали Газети ПІЛСУДСЬКОГО, а надто — варшавська "Газета Польська" та "Слово Польське". Польція в подяку за це віддала Галуциському ключ від головної квартири УНДО, заявляючи одночасно, що настанове його тимчасовим намісником Дмитра Левицького, а на старого голову УНДО польська поліція відвітає українського поміщика Остапа Луцького.

ЧИ НЕ ХОЧЕ ЧАСОМ ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА УКРАЇНИЗАТИ ПОЛЬЩУ?

Зараз після цієї зміни-політики польська влада взялася за "українізацію" Польщі, вислаючи всіх українських учителів із західно-українських земель в глибину Польщі.

Розуміється, дехто може трактувати це як зміщення польонізації західно-українських земель, як нищення решток тої української школярності, що не залишилося в Галичині. Але дехто може пояснювати зовсім інакше.

Коли війська Петилюри та Петрушевича відбирали колись Київ від радянських військ для Денікіна й коли ми вказували, що українська жовтоблаткає допомагає знову будувати єдину неділму царську Росію, до якої має бути прилучена й Україна, то "Укр. Голос" нам тоді відповідав — а може то ще буде прилучена Росія до України?

Слушайні був аргумент. Коли Польща тепер забирає з західної України українських учителів і "депортує" їх в глибину Польщі, то ціо польтику можна пояснювати також двоакто: "беснестисті" можуть бачити в цьому остаточне нищення української школярності на українських землях, а "оптимісти" (ундівці, петлюрівці й інші православні християни), спокійно можуть твердити, що, вислаючи українських вчителів в Польщу, польська влада хоче українізувати польське населення.

"ОПІКА" ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ НАД УКРАЇНСЬКИМИ ШКОЛАМИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Коли волинські петлюрівці кажуть, що уряд ПІЛСУДСЬКОГО "буде й нададі, так само як і досі, обіцувати українськими школами", коли ундо-радикали мунтруються вже в лави до походу через Варшаву на Київ, коли отака ундівська гніда на віденський смітку, як Остап Грицай, кличе до походу до "Большерівня" — то це тільки свідчить, що всі вони вдоволені наслідками опіки польської влади над українськими школами. А наслідки ті є ось які:

Щойно минулої осені польська влада замкнула українську приватну гімназію Т-ва "Рідна Школа" в Рогатині. Другу українську гімназію замкнула в Дрогобичі. Третю, 4-класову українську школу польська влада замкнула в Чорткові.

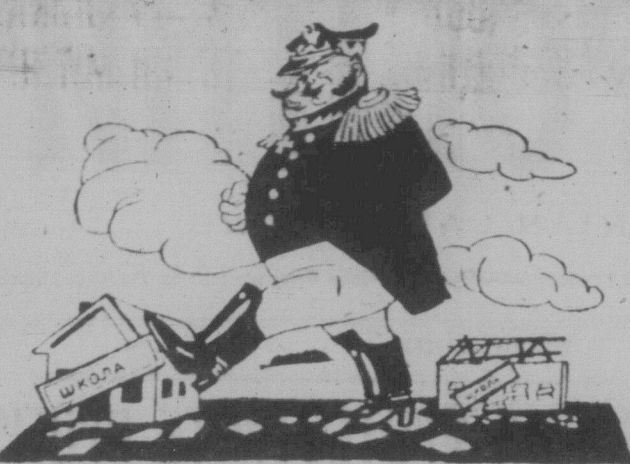
В Тернополі польська влада замкнула українську гімназію й зробила з неї польську дівочу гімназію.

Єди не враховується тих українських шкіл, в яких минулої осені вибухали бомби й стіни їх розлетілися. Дипломат з польського міністерства Сухенек, промовляючи перед закордонними кореспондентами, щоб заспокоїти "публичну опінію" Європи про галицькі погроми, а йдо повгорив польський консуль у Вінніпегу, замалював рожеву картинку українського шклярництва під Польщею. Він сказав, що Польща створила 1,794 утравквістичних (двомовних) шкіл, бо "уряд додержується того погляду, що кожний громадянин повинен знати польську мову".

Для кореспондентів це виглядало, що неначе б то польський уряд створив 1,794 нових двомовних шкіл, а не спольщив українських. На ділі ж це є ніщо іншого, як спольщення 1,794 українських шкіл, в яких українською мовою викладається тільки природознавство, й то тільки один раз на тиждень і то не у всіх школах.

ЦИФРИ ПОЛЬСЬКОЇ ОФІЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ, ЯКИМИ ВДОВОЛЕНІ УНДІВЦІ Й РАДИКАЛИ.

Але погляньмо ми на польську офіційну статистику, що вона каже про українські школи. А вона каже: на 1 грудня 1923 року в Східній Галичині було 2,655 українських шкіл,



Польський генерал-міністр: "На що хлопові школа — дай него вистарчити і тюрма".

а на Волині, Підляшші, Поліссі й Холмщині було 1,050 українських шкіл. Разом 3,705 українських народних шкіл.

Говорять до закордонних кореспондентів, Сухенек сказав, що українці під Польщею мають аж 716 народних шкіл. Отаже він анї слова не сказав, що їх було аж 3,705, він вданився тим, що польська шляхта замкнула або спольщила 2,989 українських шкіл.

Зараз на Холмщині, Поліссі та Підляшші нема анї одної української школи, а на Волині є 5 українських шкіл, які польська влада була спольщила, а потім "ласкаво" дозволила відкрити, щоб показати, що вона "дїкується" українськими школами.

На Західній Україні під Польщею нема анї одної фахової української школи.

Учительський семінар польська влада закрила першого тижня після того, як антапта віддала Галуцию Польщі.

Отже маємо дані: на цілу Волинь, де навіть польська статистика каже, що українського населення є 68,94 відсотків (на ділі є значно більше), там є тільки 5 українських шкіл. Чехів на Волині лише 2 відсотки й вони мають 17 державних шкіл. Там же на Волині є 1,180 польських і утравквістичних шкіл.

А які це школи? Волинська шклярна кураторія сама каже, що 783 школи мають тільки по одній класі, 210 — по дві класі, а 80 — по три класі. Чотирокласних шкіл є 20, п'ятикласних — 15, шістькласних — 7 і семикласних — 7 (всі польські).

На 218,786 дітей шклярного віку відвідували школу минулого року лише 111,834 дітей, тобто 51,1 відсоток, а 48,9 відсотків дітей взагалі до школи не ходили. Дані та сама кураторія каже, що на 1932 — 33 рік школи повинні охопити коло 300 тисяч дітей, а місця в школі є тільки для 111,000 дітей.

Такий є наслідок політики польсько-фашистської "українізації" на землях Західної України в самій тільки галузі шклярництва, й за таку мисочку сочевичної юшки продалися петлюрівці й ундо-радикали-соціал-демократи польській шляхті.

Ми вже не згадуємо тут про інші галузі культурного й господарського життя. Про це красномовно говорять нам погроми польсько-фашистських бандитів, що вони їх винесли мильної оселі над українськими кооперативами та читальними, культурно-освітніми та спортивними організаціями.

ЧОМУ УНДІВЦЯМ ТА ПЕТЛЮРІВЦЯМ ТАК ХОЧЕТЬСЯ ПОХОДУ НА УКРАЇНУ З ПІЛСУДСЬКИМ.

Чого ж мобілізуються петлюрівці та ундо-радикали разом з польською садатської на Радянську Україну? Тому, щоб і там запровадити таку саму погромницьку політику. Не можуть же вони спокійно дивитися на те, що коли до 1917 року на Україні було всего 24 вищі школи й ті були російські, то на 1 жовтня 1930 року на Україні було вже 164 вищі школи, що стоять на урівні колишніх університетів.

А скільки є українських університетів на землях Західної України? Анї одного. Справді, як не йти ундо-радикалам з польською шляхтою на Київ, коли там зараз є 35 вищих українських шкіл. А як ПІЛСУДСЬКИЙ з Петлюрою зайшли були до Києва в 1920 році, то через дуже короткий час перебування, втепи висадили в повітря тільки одну гімназію (бо були заняті висаджуванням в повітря мостів через Дніпро та водопроводу).

До Харкова також кортить ундівців із шляхтою, бо там є 37 вищих українських шкіл, але до Харкова трохи задалеко. До Одеси здалося б дістатися, бо й там є 19 вищих шкіл. І в Дніпропетровську є 14 вищих шкіл. 5 вищих шкіл є в Сталіно, 4 в Луганську; по 3 вищі школи в Запоріжжі, Херсоні, Полтаві, Євмазах; по 2 — в Житомирі, Кам'янці, Вінниці, Умані, Чернівцях, Ніжині, Зіновівську, Кривий Розі, Миколаєві, Артемівську, Лисчанську; по одній вищій школі в Бердичеві, Межигір'ю, Гаухові, Білій Церкві, Смілі, Черкасах, Мижгороді, Лубинях, Брацьовці, Кременчуці, Кам'янську, Новій Плтавці, Краматорщині, Мейдоголі.

ВОНІ ХОЧУТЬ ПРОМОСТИТИ НА УКРАЇНУ ШЛЯХ ПОЛЬСЬКИМ "УЧИТЕЛЯМ" З НАГАЯМИ Й БOMBАМИ.

А середніх, а фахових шкіл, а семирічок же там! До кінця п'ятиліткі, тобто до кінця 1932 року на Україні має бути 5,350 шкіл-семиліток. Самі робітничі університети, тобто університети вечірні, що не враховуються до вищенаведених статих вищих шкіл, зростають з 16 в 1928 році, до 36 в 1932 році. Учителів брак і до університетів, і до середніх і до публичних шкіл. Дуже брак. Так оце ундівці та петлюрівці хочуть ім накинати польсько-фашистських, фахових, з бомбами.

Ні, українська хруньда мобілізується з польською шляхтою в наступ на Україну тому, що ті радянські школи — є школи робітничо-селянські, що їхня наука несе світло і знання трудящим, а загалом польській шляхті й іншим українським союзникам — Шенцівським, Гауцівським, Остапам Луцьким. Тут йде класна проті класи, а в цім поході між визискувачами затираються всі національні ріжніці.

Тому ми цію політику української хруньди усіх таборів повинні широко висловити працюючим, українським робітникам і фермерам по цей бік океану, повинні демаскувати продажність петлюрівщини, ундівщини, радикаліщини, шпаловідщини, яка лущиться в старому краю з польською шляхтою та міжнародною буржуазією, а по цей бік океану — лущиться

з консерватами, лібералами, Вебами, Дреперами, Сензьяками проти українських робітників і фермерів. Хіба ж 20 грудня петлюрівські "січовики" не привели поліції на робітничі вичі до Українського Робітничого Дому?

Це повинні з новим роком добре собі уяснити українські робітники й бідні фермери, щоб знати, як провадити боротьбу з тими вовками, які часом уважають за потрібне прикриватися національними кличками, як овечою шкірою.

КАТУВАННЯ ПОЛЬСЬКИХ ПОСЛІВ В БРЕСТ-ЛИТОВСЬКІЙ ТЮРМІ

Професори краківського університету видали маніфест до народу, домагаючись покарання інквізиторів.

Як відомо — по розважаші польського союму уряд ПІЛСУДСЬКОГО запакував в Брест-Литовську фортецю з 100 послів ріжних опозиційних партій. Деких з них по виборах звідшено, а інших переведено в інші тюрми.

Тепер починає викриватися все, що з тими послами роблять в Брест-Литовській фортеці. Вже 9 грудня в політичних колах Варшави передавали з рук до рук статтю відомого польського письменника, пелесеїни, бувшого сенатора Струга. Статтю цю сконфіскувала в пресі польська цензура, тому вона пішла по руках нелегалів.

Струга описує страшний річ, що їх доконувано над польськими послами. Увізничених послів катували там фізично й морально. Їх до того мордили голодом, що вони їли смердючу соломою із матраців. Багатьох тяжко били. Роздигали їх до нагі, виводили на тюрменні повітря, ставили очима до мури й стріляли їм в плечі так, що кулі попадали в стіну коло жертви, а потім напівмертвого знову відводили в тюрму.

Струг на закінченні зауважує, що він знає багато більше, але лише розказувати про це іншим.

Коли сойм зібрався на останню передріздвяну сесію, то послі опозиції вислали інтереляцію про катування послів в Брестській тюрмі та сущили з приводу него в соймій бучу.

Це вони керівники того, що діялося й далі діється на землях Західної України, що діється не тільки в тюрмі Брест-Литовській, а у всіх тюрмах Польщі.

Це вони керівники того, що діялося й далі діється на землях Західної України, що діється не тільки в тюрмі Брест-Литовській, а у всіх тюрмах Польщі.

Телеграма до шойорського "Гаймус" з Варшави з 25 грудня каже, що до часу інтереляції публіка не хотіла вірити тим страшинам чулкам, але потім все це підтвердилося й соймової трибуни.

Це вони керівники того, що діялося й далі діється на землях Західної України, що діється не тільки в тюрмі Брест-Литовській, а у всіх тюрмах Польщі.

Це вони керівники того, що діялося й далі діється на землях Західної України, що діється не тільки в тюрмі Брест-Литовській, а у всіх тюрмах Польщі.

ПОМЕР ЛОРД МЕЛЧЕТ
(Замість некролога.)

В Англії помер лорд Мелчет. Навіть нового року не перебув. І вишемо ми про него не тому, що він лорд, але тому, чому він став лордом і що за істії ті лорди взагалі.

Лорд Мелчет — це бувний сер Алфред Монд. Монд — це ж корінь того слова, від якого походить мондизм. А мондизм — це співробітництво праці з капіталом, це найчорніша зрада робітничих інтересів.

Все ж таки чим був лорд Мелчет? Коротка його біографія, що й подає телеграма з Лондону, така: Його батько Людвіг Монд походить з бідної єврейської родини, родився в Німеччині. Пристав він до Англії 1862 р., став горожанином, працював в хемічній фабриці, потім став її співласником. Так створилась потім Брунер, Монд і Ко. — доминирующая в Англії хемічна індустрія.

Алфред Монд пішов слідами батька — тільки значно дальше. Він став директором багатьох ріжних величезних компаній, головою кількох тросту і є знавший у світі, як "нильвовий король", бо ця компанія контролює всю нильвову індустрію в цілій британській імперії, в тому числі й в Канаді, а навіть в Злученних Державах. Це дає йому монополію над цілою індустрією у світі, яка споживає

мотузок зрів британських трейд-юніїв, генеральну їх раду — Тов. Кукін і ін. і запері їх дії привітав капіталістами їм привітав робітничество капіталістичного вола. Зробив це зараз після генерального страйку й за це консервативний уряд зробив його лордом. Так то Монд став лордом, залишивши робітничеству миром, який унідел в історії англійського робітничого ру найчорнішою плямою й найбільшою зрадою інтересів робітничества його лібералами.

Лорд Мелчет має за собою також неабия політичну карієру. Він єсь був лібералом, привітав Лойд Джорджа; в часі війни в кабінеті Лойд Джорджа був він першим комісником праці, певно тому, що його індустрія працювала найбільше робітників, а потім був міністром здоров'я і зок певно тому, що його хемічна індустрія найбільше зацікавлена в здоров'ї тних, що в ній працюють.

Він був головним дорадником Лойд Джорджа, тобто він був фактичним керівником політики зі сніво Лойд Джорджа. Коли ж він побачив, що консервативна партія краще обороняє інтерес капіталістів, що вона стоїть за високими тарифами і т. ін., лорд Мелчет (тоді де сер Алфред Монд) покинув ліберальну партію й став членом твердолобим консерватом. Сталося це в 1926 році. Від тоді він став близьким дорадником Баєлдвина.

Будучи вірним парафіянином англійської церкви, лорд Мелчет не кидав і своєї батьківської віри — отже служив двома божам; і розитому й тим, що його розкине Лордам не вільно. Вони й на тамтому світі будуть приняті в обох раях: архієпископ кентерберійський широко відчинив йому двері до райу християнського, а соієстська організація відчинити йому двері до райу іегові.

Дбаючи про британську консервативну політику, лорд Мелчет бдливо вивчав історію держави, хоч вона йому була потрібна постільки, поскольку він думав використати Мертва мисля для збагачення своїх багачів. З тою метою він дав величезні суми на соієстську пропаганду і уважався міжнародним лідером єврейських єноістів.

Тому він над його душею задвоють не тільки зловісних усіх англійських церков в Англії, але й рабини по цілому світі читатимуть над сего п'ямуд-тору.

Лорд Мелчет ливив про собі сына, який є парламентарним послом від консервативної партії і перед домагавши якого "робітничий" уряд МекДоналда хльяти свою голову.

Такий то в короткі лорд Мелчет.

Лорд Мелчет — це величезний паразит, що висмоктує сотку з мільйонів робітничих мязів, лорд Мелчет, ж багатий капіталіст — це продукт світової війни. Тому лорд Мелчет, його спільники і його потомки — це найнебезпечніші підпалювачі нової світової війни.

Лорд Мелчет помер, але його наслідники й спільники залишилися.

Вільнось.

ГОЛОД У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З цілого, ряду східно-галицьких повітів, особливо підкарпатських приходять вістки, що населення цілком сіл не має що взяти до уст. Бідні селяни ходять по полях і шукають качанів і коріньців. Наслідком недоїдання ширяться пошесть і смертність. Лякаючись бути голодних, фашистсько-польська влада більше скріпила пошійні постеруки.

Вільнось.